bb 77. bolgár festőművész kiállitása kaposvárott

vid j szb fm 1964. február 14.

pénteken este a kaposvári latinka sándor müvelődési házban ünnepélyesen megnyitották preszláv karsovszki bolgár festőművész kiállitását. a megnyitón a bolgár kultura és a bolgár nagykövetség képviselői is résztvettek. /mti/

-.-

bb 78. időjárásjelentés

gk szb hk 1964. február 14.

a meteorológiai intézet jelenti február 14-én, pénteken 19 órakor:

hideg idő

várható időjárás szombaton estig: kisebb felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen hózáporral. reggel párásodás, néhány helyen ködképződés. mérsékelt szél. a hideg idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 1 - minusz 4 fok között. /mti/

-.-

20.10 Ame'

-44-

-Vége-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5—7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 15.

bb 1. alpesi vikendház mintapéldánya a szabadság hegyen - házexport ausztriába

i kf-lm vg 1964. február 15.

a budapesti épitőipari kiszöv - külföldi dokumentációk alapján - a szabadság hegyen panelekből összerakott alpesi vikendházat épitett. a vasbeton pilléreken álló 65 négyzetméter alapterületü ház téli és nyári használatra egyaránt alkalmas. két hálószobája, a nappali szoba, a loggia, a gardrob, a konyha és a fürdőszoba négytagu családnak nyujt luxus igényeket is kielégitő kényelmes elhelyezést. a házikó vasbeton pillérei alatt két kisméretü személyautó is elfér, garázsirozhat.

a szabadság hegyi alpesi ház mintapéldánya annak a sorozatnak, amelyet az épitőipari kiszöv és az osztrák transoceánia cég között létrejött megállapodás alapján készitenek majd az épitő szövetkezetek. a megállapodás értelmében ugyanis előreláthatólag többszáz ilyen alpesi vikendházat exportál majd a kiszöv ausztriába. /mti/

-.-

bb 2. évente 70 ezer kötetet kölcsönöznek a ,,villamoskönyvtárak,,

i áe/gk-lm fm 1964. február 15.

a mozgókönyvtárak minden héten rendszeres időközben begördülnek a peremkerületek forgalmasabb villamosmegállóira. a szabó ervin könyvtár ,,két villamoskocsija,, szállitja ilymódon az olvasnivalót pestlőrinc, rákospalota, zugló, kelenföld, óbuda, kőbánya könyvtártól messze eső területeire. egy-egy alkalommal 5000-6000 könyvet visznek magukkal állandó állomáshelyeikre. a könyvkölcsönzés egy-egy alkalommal négy óra hosszat tart és többnyire csaknem teljesen elfogy valamennyi könyv. a két villamoskocsin - akárcsak a ,,stabil,, könyvtárakban - szabályszerü olvasószolgálat van és beiratkozás alapján történik a kölcsönzés. ezidőszerint csaknem 1600 állandó olvasó szerepel nyilvántartásaikban. működésük óta évenként mintegy 70 000 kötet könyvet kölcsönöztek, az előjelek szerint ez a szám az idén növekedni fog./mti/

-.-

-1-

bb 3. a ,,pódium 64,, körkapcsolásos müsora

i s/tm szb fm 1964. február 15.

a rádió ,,pódium 64,, cimü népszerü adásának február 28-i müsora rádiós ,,csemegét,, igér. ezen az estén körkapcsolásos, ,,egyenes,, közvetitést adnak több budapesti és vidéki szinházból, szórakozóhelyekről, a kis-stadionból és a rádió studióiból. a közvetitések között szerepel a royal shakespeare company ,,lear király,, előadásának részlete, valamint interju az együttes müvészeivel. jelenet mutatnak be szabó györgy dijnyertes ,,játék és valóság,, cimü szinmüvéből. részletek hangzanak el a ,,rozsdatemető,, , a ,,danton halála,, , a ,,tündérlaki lányok,, és a ,,csodálatos mandarin,, cimü szinházi előadásokból. ellátogat a rádió mikrofonja a zeneakadémiára is, ahonnan mozart: ,,adagio és fuga,, cimü zenemüvét sugározzák. onnan átkapcsolnak a kis-stadionba, ahonnan a nemzetközi jégkorong kupa aznapi mérkőzéséről számolnak be.

az érdekes, szines müsor ezenkivül beszámol a rátkai márton müvészklub egy estéjéről, a mikrofon elé hiv több szinészt és rendezőt, továbbá ismerteti a nap legérdekesebb eseményeit. /mti/

-.-

bb 4. egy jácinton harminckét virág

vid sk szb ká 1964. február 15.

nyilnak az első jácintok a szegedi kertészeti vállalat üvegházaiban. a tavasz közeledtét jelző hirnökök valamivel később bontották ki szirmaikat, mint várták, mert az idei tél szüksölködött napsütésben. mégsem késnek sokat az illatos virágok: február 16-ra, juliannára már nagy számban szállitják a hófehér és rózsaszin jácintokat budapestre.

a korai jácintok hagymáit ősszel hollandiából hozatták, s annyi rajtuk a virág, hogy a zöld levelek alig látszanak tőlük. olyan fejlett, dusan nyiló jácintok is vannak, amelyeken 30-35 pompás virág illatozik. /mti/

-.-

bb 5. a gemenci erdő élete - muzeumban

vid sk-lm ká 1964. február 15.

néhány évvel ezelőtt a hires gemenci erdő vadjait bemutató kiállitást rendeztek szekszárdon. a nagy siker láttán a helyi béri balogh ádám muzeum vezetősége most ugy tervezi, hogy állandó kiállitást rendez a gemenci erdő - a duna-ártér vadonjának - életéről. erre a célra a muzeumépület alagsori csarnokát rendezik be./mti/

-.-

bb 6. egyetlen hajtáson öt vaddisznót lőtt a sátoraljaujhelyi sebészfőorvos

vid sk-lm ká 1964. február 15.

a zempléni hegyekben a hideg időjárás igen kevés veszteséget okozott a vadállományban. ezt bizonyitja, hogy elmult hetekben kemencepatak és füzérkomlós környékén megtartott három hajtóvadászaton 26 vaddisznó került puskavégre. a hajtásokon nyugatnémet vadászok is részt vettek, de a szerencse a hazaiak mellé szegődött. a legjobb eredményt dr. rákos rezső sátoraljaujhelyi sebészfőorvos érte el, aki egyetlen hajtáson 5 vaddisznót lőtt, közöttük egy 150 kilogrammos sulyu kant.mti/

-.-

bb 11. korszerü, jól felszerelt uj óvodákat kapnak a budapesti lakótelepek

i hi/gg/m/zs 1964. február 15.

a szakemberek számitásai szerint budapest uj lakótelepein a jövő év végéig mintegy huszezerrel növekszik a népesség száma. ez jelentékeny járulékos beruházások - köztük számos uj óvoda - épitését teszi szükségessé. az igények kielégitésére az idén és a következő évben körülbelül ezer hellyel növelik a lakótelepi óvodák befogadó képességét.

a pestlőrinci lakatos utcai telepnek 1965-ben előreláthatólag már mintegy 8.000-10.000 lakosa lesz. itt két, egyenként 100 személyes óvodát épitenek. az uj gyermekintézményeket főzőkonyhával is ellátják, s a kicsiknek kényelmes elhelyezést biztositanak: a foglalkoztató szobák számát ugyanis ugy szabják meg, hogy minden 25-30 óvodásnak külön terem jusson. ezenkivül mosdók, öltözők, óvonői szoba, valamint a beteg gyermekek elkülönitésére szolgáló helyiség tartozik még az intézményekhez. ugyanilyen korszerü, nagy óvodát nyitnak ez év májusában a lágymányosi lakótelepen, a jövő évben pedig a kacsóh pongrác uti és az üllői uti telepen. több 75 személyes óvoda megnyitása is szerepel a kétéves programban. igy többek között kőbányán a harmat utcai telepen, angyalföldön az árpád-hidfői, óbudán az árpád fejedelem uti lakótelepen létesül hasonló intézmény.

az óvodák számára - az épitkezési költségeken kivül - tetemes összeget biztositanak a korszerü berendezésre, butorzat, kis asztalok, székek, heverők, padok és játékok vásárlására. az előirások szerint valamennyi óvodának virágos udvara, illetve megfelelő nagyságu [redacted] játszótere is lesz. a 100 személyes óvodák 4000 négyzetméternyi, a kisebb óvodák 3000 négyzetméternyi területet kapnak játszótérnek. /mti/

-..-

bb 19. szocialista brigádvezetők klubja alakult zalaegerszegen

vid/lk/m/ki 1964. február 15.

zalaegerszegen, a szakszervezetek városi müvelődési házában megalakult a város üzemeiben dolgozó szocialista brigádok vezetőinek klubja. a klubban a brigádvezetők kicserélik tapasztalataikat. ezenkivül szakszervezeti és gazdasági vezetők tartanak részükre előadásokat termelési és közgazdasági kérdésekről./mti/

-..-

8.45/e

902 Zala

bb 14. smaragddal és arannyal diszitett régi fegyverek egy szentesi magángyüjteményben

vid j vm fm 1964. február 15.

biró jenő szentesi bankhivatalnok ,,magánmuzeumában,, több mint 60 fajta régi fegyvert őriz. gyüjteményének legrégibb darabja egy 1300-ban készült lovagi kard. a legértékesebbek közé tartozik egy smaragddal diszitett perzsa handzsár és egy aranyozott markolatu magyar főuri diszkard. ezenkivül többszáz éves mellvértek, rostélyos sisakok, damaszkuszi pengék, törökkori pisztolyok, puskák, sétapálcának álcázott török és kuruckori fegyverek láthatók az értékes magángyüjteményben./mti/

- . -

bb 15. képzőmüvészeti körökben nevelik, segitik a vasi tehetségeket

vid j vm fm 1964. február 15.

a magyar képzőmüvészek vas megyei munkacsoportja több mint 12 év óta müködik. tagjai nemcsak alkotók, hanem szorgalmas munkásai is a müvészet népszerüsitésének. a munkacsoport jelenleg a megyeszékhelyen két, sárváron és vasváron egy-egy, valamint kőszegen két képzőmüvészeti kört patronál. iskolákban, üzemekben, hivatalokban, intézményeknél felkutatják a tehetségeket, s ezeket a képzőmüvészeti körökben nevelik, segitik. a munkacsoport az elmult években kilenc tagját küldte müvészeti főiskolára. ezek közül való tóth László és mészáros józsef is, akik a főiskola elvégzése után visszatértek vas megyébe, s már önálló kiállitást is rendeztek müveikből./mti/

- . -

bb 17. az idén ujabb 1800 fogyasztót kapcsolnak be a gázszolgáltatásba miskolcon

vid lk vm ki 1964. február 15.

a miskolci fogyasztókhoz mintegy száz kilométer vezetéken juttatják el a gázt. az utóbbi években a vezetékek jelentős részét felujitották, de a hálózat csaknem harmada még mindig korszerütlen, nem felel meg a követelményeknek. ezért az idén a város több részén - egyebek között a széchenyi utcában, tizenöt kilométer távolságon cserélik ki a régi, öntött-vasból készült, szük keresztmetszetü vezetéket nagyobb átmérőjü acélcsövekre. a lenin kohászati müvektől a diósgyőri kilián déli lakótelepig csaknem három kilométer hosszuságban uj vezetéket fektetnek le. a vezetékhálózat korszerüsitésével, illetve bővitésével az idén mintegy ezernyolcszáz uj fogyasztót kapcsolhatnak be a gázszolgáltatásba. velük együtt a fogyasztók száma ebben az évben eléri a tizezret./mti/

- . -

9,00/m

bb 12. az orvos közvetlen életveszély esetén is köteles a beteget korházba vitetni hozzájárulás nélkül - a legfelsőbb biróság döntése egy kötelességet szegő orvos ügyében

i bc/gg/m/zs 1964. február 15.

dr. laczkó László homokterenyei körzeti orvos magánbetegként kezelt egy asszonyt, akinek állapota - bélelzáródás következtében - életveszélyessé vált. a vizsgálat végén az orvos azt mondta a család tagjainak, hogy a beteg asszonyt szállitsák kórházba. az asszony és férje azonban ellenkezett, s az orvos, az életveszély ellenére, nem intézkedett az elszállitásról. másnap az asszony állapota rosszabbodott és ujból kihivták dr. laczkó lászlót. visszaüzent, hogy rendelése van, hivják ki azt az orvost, akinek körzetéhez az asszony tartozik. este ugyan dr. laczkó meglátogatta a beteget, de az akkor már menthetetlen volt. az orvosszakértői vélemény szerint, ha idejében kórházba szállitják, meg lehetett volna menteni.

a homokterenyei körzeti orvos később egy rokona esküvőjén vett részt, egész éjszaka mulatott és alaposan felöntött a garatra. reggel több rokonát személygépkocsiján szállitotta haza, majd salgótarjánban, egy keskeny utcában mintegy 100 kilométeres sebességgel száguldott, mert egy autóbuszt meg akart előzni. eközben elvesztette uralmát a jármü felett, az autó felszaladt a járdára és elgázolt két asszonyt. az egyik a sulyos sérülések következtében meghalt, a másik hosszu kórházi kezelésre szorult. az orvos a sulyos baleset után kiszállt a gépkocsiból, cigarettára gyujtott, s ügyet sem vetett a sérültekre, nem nyujtott nekik segitséget. dr. laczkó László bünlajstromát ezenkivül az is terheli, hogy hamis igazolványt állitott ki kazinczi ferenc könyvelőnek, akit birósági tárgyalásra idéztek meg vádlottként. dr. laczkó igazolta, hogy a könyvelő ágyban fekvő beteg - jóllehet a ,,beteg,, aznap több kilométert kerékpározott.

a legfelsőbb biróság dr. laczkó lászlót a büncselekményekért nyolc évi szabadságvesztésre itélte. ezenkivül öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől és két évre az orvosi foglalkozástól. kazinczi ferencet, mint közokirathamisitás felbujtóját, négy hónapi szabadságvesztéssel sujtotta.

a legfelsőbb biróság az üggyel kapcsolatban egyébként elvként mondta ki, hogy - szem előtt tartva az orvosi rendtartásban foglaltakat - az orvos közvetlen életveszély esetén a beteg, illetve - ha öntudatlan állapotban van - a hozzátartozók hozzájárulása nélkül is köteles a beteget kórházba vitetni. /mti/

-..-

bb 16. a lakosság 15.4 százaléka olvas szépirodalmat szabolcsban

vid j vm fm 1964. február 15.

az elmult években figyelemreméltó eredményeket értek el szabolcs szatmár megyében a könyvtárhálózat fejlesztésében, az olvasók számának növelésében. a megyei ötéves kulturális program egyik célja volt: elérni, hogy a lakosságnak legalább 15 százaléka rendszeresen olvasson, ezt a célt már a mult év végére megvalósitották. a megyében tavaly kevés hiján 91.000 személy, a lakosság 15.4 százaléka olvasott szépirodalmi müveket. számuk az előző évihez képest is mintegy hatezerrel, a kölcsönzött köteteké 23.000-rel, a könyvtárak állománya pedig 123.500 kötettel növekedett. a rendszeres olvasóknak a fele általános iskolás, mig a másik fele középiskolás és felnőtt. a mezőgazdasági dolgozók, termelőszövetkezeti tagok közül is majdnem 18.000-en olvasnak rendszeresen.

a megyében három ifjusági könyvtár müködik, igen eredményesen. a három könyvtárból 104.000 kötetet és 4.500 diafilmet kölcsönöztek.

az ujabb sikerekhez hozzájárult, hogy javult a könyvtárak propagandamunkája. egy év alatt 900 különféle rendezvényt - irólvasó találkozót, ankétot, könyvismertető előadást, stb.- tartottak a megyében. a könyvbarát mozgalom révén is mind több ember kezébe jut el a szépirodalmi, ismeretterjesztő vagy szakkönyv./mti/

- . -

bb 18. ujabb országokba szállitunk lucernalisztkészitő berendezést

vid lk vm ki 1964. február 15.

néhány éve készitenek nagyteljesitményü lucernalisztkészitő berendezést a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban. a berendezés a frissen kaszált szálas takarmányt gyorsan megszáritja és lisztté őrli. a lucernalisztet, amely nedvességet alig tartalmaz, dohosodás veszélye nélkül lehet tartósan tárolni. az előző években csehszlovákiába és a német demokratikus köztársaságba szállitottak ilyen berendezést. most a szovjetunió és jugoszlávia jelentkeztek uj megrendelőként. két példányt még az első negyedévben átadnak a szovjetuniónak a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár dolgozói. a berendezést közben továbbfejlesztették és magszáritásra is alkalmassá tették. óránként körülbelül 25 mázsa szemes terményt lehet vele megszáritani, igy a berendezést jobban kihasználhatják a nagyüzemi gazdaságok./mti/

- . -

bb 13. egy magyar biokémikus a mainzi egyetemen is bevezeti uj embertani vizsgálati módszereit

t z/tm/m/vg 1964. február 15.

a mainzi egyetem felkérte dr. lengyel imre biokémikust, hogy náluk is vezesse be uj embertani vizsgálati módszereit, amelyekkel az eddigi, meglehetősen becslés-szerü megállapitások helyett magukat a rég eltemetett csontokat lehet őszinte ,,vallomásra,, birni.

ezek az uj eljárások azon alapulnak, hogy a csontok igen sokáig megőrzik eredeti szerves és szervetlen anyagaikat. a magyar kutató például a csaknem félmillió évvel ezelőtt élt jávai pithecanthropus és a kinai sinanthropus egy-egy csontdarabjában is talált még szerves anyagokat. hogy esetenként mennyi idő alatt tünnek el a csontokból ezek az anyagok, az több olyan tényezőtől függ - például a talaj vegyi összetételétől, a klimatikus viszonyoktól, a földben eltöltött időtől, stb. - amelyeknek együttes hatását kiszámitani nem lehet. de ha - ezeket a tényezőket kizárva - a körülbelül azonos időben eltemetett csontokat hasonlitják össze, anyaguk meglepően sok mindent árul el az egykori emberről.

felfedi például, hogy milyen biológiai életkorban érte utol őt a halál, vagyis szervezete milyen életkornak megfelelő ,,elhasználódást,, mutatott, hogy jól táplálkozott-e, vagy sokat éhezett, sőt egyes esetekben még azt is, hogy milyen betegségeken esett át.

de a magyar biokémikus egy, az embertanban eddig soha nem alkalmazott módszerrel még a hajdani ember vércsoportját is meg tudja állapitani. mivel pedig a szülők és utódaik vércsoportja között szoros összefüggés van, ily módon még a hajdani családi kapcsolatokat is fel lehet deriteni. igy sikerült bebizonyitania például, hogy a honfoglalás korában a tiszanánaiak családonként elkülönitett temetőrészekben földelték el halottaikat, ami a családi érzés erősségét mutatja.

egy másik vizsgálatával egyébként a honfoglalás-kori férfi- és női csontokból még azt is megállapitotta, hogy árpád apánk annakidején erősen férfias jellegü néppel hóditotta meg a kárpát-medencét. nemcsak az erősebb nem képviselői voltak határozottan férfias megjelenésüek, hanem asszonyaik sem lehettek nagyon nőiesek.

a mainzi meghiváshoz - amelynek a magyar kutató most tesz eleget - elsősorban az az általános érdeklődés vezetett, amellyel dr. lengyel imre uj módszereit már eddig is több nemzetközi tudományos tanácskozás részvevői fogadták. /mti/

-..-

9.20
10 pu

bb 20. kiépült az automatikus vizállás-távjelzés gerince - kisérleti vizgyüjtő terület a rakaca völgyében

i ie vm ká 1964. február 15.

az árvédelmi készültséghez az idén már nagy segitséget nyujt az automatizált vizjelző hálózat. az ország 96 folyóján és kisebb vizfolyásán 361 helyen mérik és jelzik rendszeresen a vizállást. a hálózatot a második ötéves tervben kezdték automatizálni: 1962 végéig hat, tavaly pedig további 26 távjelző rajzoló vizmércét szereltek fel. ezek az elektromos berendezések folyamatosan regisztrálják az adott ponton a vizállás mindenkori szintjét, s a jelzést ugyanakkor automatikusan továbbitják budapestre vagy valamelyik vidéki vizügyi központba. az eddig létrehozott 32 vonallal kiépült az automatikus távjelzés gerince; az idei és a következő években a hálózatot már csak az egyes vizügyi igazgatóságok területét érintő mellék-vonalakkal kell fejleszteni.

fontos szerepe van az árvédelmi készültségben a vizállás-előrejelzés fejlődésének is. néhány évvel ezelőtt budapestre még csak 2, mohácsra 4 nappal előbb tudták pontosan megadni a várható vizállást: most az előrejelzés komáromra 2, budapestre 3, a duna középső szakaszára és a tiszán szegedre 5, mohácsra 7 nap. az adatok megbizhatóbbak, reálisabbak, mint régebben, mert kiszámitásuknál a minimálisra csökkentették a szubjektiv tényezőket. különböző matematikai segédletek és a vizgazdálkodási tudományos kutató intézetben nemrégen kidolgozott grafikus korrelációs módszer alkalmazásával szinte a vasuti menetrend pontosságával tudják megállapitani, hogy a következő napokban milyen szintekig emelkedik a viz a dunán, a tiszán és a többi folyón.

a vizállás-jelzés továbbfejlesztésére már kidolgozták a következő tervidőszak programját is. a rakaca völgyében lesz az ország első kisérleti vizgyüjtő területe, ahol automatizált hidrometeorológiai hálózatot épitenek ki. ennek segitségével megvizsgálnak majd több speciális problémát - például a felszini vizek lefolyásának körülményeit meghatározó tényezőket -, s a tapasztalatokból az egész országra érvényes törvényszerüségeket vonnak le. elkészült az országos csapadék-iró hálózat terve is: megvalósitása után már a lehullás időpontjában meg tudják állapitani, hogy a lehullott csapadék hogyan növeli a folyók vizszintjét./mti/

-.-

9.30

bb 21. tápkockákba tüzdelik a paprika-palántákat, megkezdődött a paradicsommag vetése balatonujhelyen

vid sk vm ká 1964. február 15.

somogy megye egyik legnagyobb kertészetében, a balatonujhelyi állami gazdaságban szorgos munka folyik az üvegházakban. a szakmunkások tápkockákba tüzdelik a már 5-6 centiméter nagyságu, 2-3 levelő paprika-palántákat és megkezdődött a paradicsommag vetése is.

a gazdaság ötmillió paprika-és paradicsompalántát nevel a szabadföldi termesztéshez. segitenek a környező-közös gazdaságoknak is: félmillió paradicsompalántát adnak majd a balatonendrédi, a balatonszabadi és az ádándi termelőszövetkezeteknek./mti/

- . -

bb 23. harminc tanyai gyerek jár a szarvasi zeneiskolába

vid j vm fm 1964. február 15.

kétszázhusz fiatal tanul 11 hangszeren játszani a szarvasi zeneiskolában. közülük évek óta a legszorgalmasabbak a tanyai gyerekek. legtöbbjüknek mindig kitünő a bizonyitványuk, pedig nehéz körülmények között tanulnak. naponta 10-12 kilométert gyalogolnak, az iskolába és haza. a 30 tanyai növendék 11 hangszeren tanul./mti/

- . -

bb 24. ujabb egészségügyi létesitményekkel gazdagodik győr-sopron megye

vid j vm fm 1964. február 15.

győr-sopron megye ebben az esztendőben ujabb egészségügyi létesitményekkel gazdagodik. a nyár végén adják át győrött az uj 150 férőhelyes tbc. osztályt, amelynek épitési munkálatai 12 millió forintba kerülnek. tét községben 80 személyes szociális otthon nyilik az idős tbc-s betegek számára.

megkezdik a mosonmagyaróvári kórház bővitését is. a városi kórházban gyermekosztályt nyitnak. a rendelőintézetet is tovább nagyobbitják.

a megye legnagyobb községében, csornán is már szüknek bizonyult a régi sztk-rendelőintézet, ahol a nagykiterjedésü rábaköz lakosainak szakrendelését is ellátják. itt uj,tizmunkahelyes rendelőintézetet épitenek. a soproni rendelőintézet zsufoltságát részben hozzáépitéssel, részben uj épület emelésével csökkentik./mti/

- . -

9.35 rj

bb 22. kötelező a kalászos és kukorica vetésterületek gyomtalanitása - 1,8 millió holdra elegendő dikonirtot szállit az agrotröszt

i kz vm ká 1964. február 15.

a földmüvelésügyi miniszter rendeletével az őszi buza é s az őszi árpa, valamint a tavaszi buza és a tavaszi árpa vetésterületen kötelezővé tette a vegyszeres gyomirtást minden olyan esetben, amikor gyomosodás tapasztalható. ha gyomirtás más módon nem biztositható,a rendelet értelmében a kukorica vetésterületen is kötelező a vegyszeres gyomirtás alkalmazása. a gyomirtás végrehajtásával és megszervezésével a rendelet a járási tanácsokat, illetve az állami gazdaságok termelési igazgatóságait bizza meg. ugyanakkor a megyei növényvédő állomásoknak is kötelezővé teszi, hogy rendszeresen ellenőrizzék a gyomfertőzöttséget, s müködjenek közre a gyomirtás megszervezésében. kimondja a rendelet, hogy amennyiben a gyomirtás a termelő hibájából nem történt meg - s amennyiben a növényállomány fejlettsége a szakszerü kezelést még lehetővé teszi - a termelő terhére végrehajtandó közérdekü védekezést kell elrendelni.

a rendelettel kapcsolatban az agrotröszt illetékes munkatársai közölték, hogy a gabonák gyomtalanitásához használt dikonirtból 1.800 tona, tehát 1,8 millió hold gyomtalanitásához elegendő vegyszer áll rendelkezésre. a kukorica vegyszeres gyomirtását - a rendelkezésre álló 1.300 tonna hungazinnal - 400.000 holdon tudják biztositani./mti/

- . -

bb 25. a kihelyezett mezőgazdasági szakemberek irányitásával megszilárdultak a gyenge termelőszövetkezetek hajdu-bihar megyében

vid sk vm ká 1964. február 15.

hajdu-bihar megyében 720 mezőgazdasági szakember dolgozott az elmult esztendőben, 70 százalékuk termelő üzemekben, tsz-ekben és állami gazdaságokban. százharminc mezőgazdasági szakember kihelyezéssel került a gyengébben gazdálkodó termelőszövetkezetekbe. a zárszámadás adatai szerint irányitásukkal a gazdaságok többsége elérte a közepesek szinvonalát. a kokadi lenin, a téglási uj élet, az egyeki táncsics, a tetétleni kossuth tsz ,,kigazdálkodta,, a mérleghiányt, gyarapodott a szövetkezetek vagyona, a tagság jövedelme. a mezőgazdasági szakemberek munkáját nemcsak a szövetkezeti tagság ismeri el, megbecsülésük jut kifejezésre a társadalmi és tanácsi szervekben való részvételben is. a mult évi tanácsválasztások során 86 mezőgazdasági szakembert választottak tanácstagnak, 14-en kaptak kormánykitüntetést, 48-an pedig a ,,mezőgazdaság kiváló dolgozója,, cimet érdemelték ki./mti/

- . -

9,55/m

bb 28. a szarvasi kutató intézet segitségével a tervezett átlagkereset két és félszeresét érték el a békésszentandrási rákóczi tsz-ben

vid/ká/m/tr 1964. február 15.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutatóintézet tudományos munkatársai és mezőgazdasági szakemberei évek óta patronálják a környék termelőszövetkezeteit. különösen a békésszentandrásiak helyzetén igyekeztek segiteni. ez a szövetkezet rendkivül rossz talajon, nehéz körülmények között gazdálkodik, a korábbi években sulyos mérleghiányokkal zárt. az intézet szaktanácsokkal, kölcsön vetőmaggal, gépekkel támogatta a szövetkezetet, a leghatásosabb segitség azonban a jó szakember átengedése volt. nagy józsef gazdaságvezetőt másfél évvel ezelőtt a békésszentandrási rákóczi tsz. elnökévé választották, s jórészt az ő érdeme, hogy a mostani zárszámadó közgyülésen már ilyen jó eredményekről adhattak számot. 1962-ben még 491.000 forint mérleghiánnyal zártak. 1963-ban viszont 4,306.000 forinttal gyarapitották a tiszta vagyont, kifizették negyedmillió forint adosságukat, a tagság pedig a tervezett 6.142 forint helyett 15.482 forint átlagkeresetet ért el. az uj gazdasági évre 1,930.000 forint biztonsági tartalékot hoztak át.

nagy józsef elnök sorra valósitotta meg a szarvason jól bevált agrótechnikai módszereket. többek között 1192 holdat öntöztek a mult nyáron. a kukorica tiz mázsával adott holdanként nagyobb termést, mint a megelőző évben. rizsből 300 holdon 23 mázsás átlagtermésük volt, azon a hatvan holdon pedig, melyen a szarvason nemesitett káka 162. fajtát vetették, 30 mázsás átlaggal fizetett a rizs. öntözött legelőt telepitettek és sok más ujdonságot vezettek be az állattenyésztésben és a növénytermesztésben egyaránt. /mti/

-..-

bb 29. ötvenegy hideglevegős szénaszáritó berendezést rendeltek a hajdusági termelőszövetkezetek

vid/ká/tr/m 1964. február 15.

hajdu megyében a nagyüzemek is régi, sok veszteséggel járó módszerekkel takaritják be a szénát, s ezzel az ország legrosszabb szénatermő vidékén csak sulyosbodott a takarmányhelyzet. az idén változást akarnak elérni e téren. a hajdusági közös gazdaságok, elsősorban a megszilárdult termelőszövetkezetek, 51 hideglevegős szénaszáritó berendezést rendeltek, s mindenütt megkezdtek az állandó kazalhelyek kijelölését. a széna betakaritásánál dolgozó gazdák tanfolyamon ismerkednek meg az uj eljárás előnyeivel, a gépek kezelésével. /mti/

-..-

10.00/e

bb 26. minden száz anyajuh 125 bárányt ellett a lajtahansági állami gazdaságban

vid ká tr vm 1964. február 15.

a lajtahansági állami gazdaságban, ahol február első napjaiban 10.800 anyajuh ellett, soha ennyi ikerbárány nem született még. minden száz anyajuh 125 bárányt hozott a világra. nemcsak kettes, hanem hármas iker is szép számmal akad.

a sok ikerellés miatt a tervezettnél mintegy 2800-zal több bárányt kell felnevelni. a jerke bárányokat mind felnevelik, a kosokat tiz kilogramm sulyban husvéti bárányként értékesitik./mti/

- . -

bb 27. idegenforgalmi térkép gyuláról

vid lk vm ki 1964. február 15.

a gyulai tanács a városba érkező idegenek tájékoztatására milanyag-borítású, ötszinnyomásos térképet készittet, amelyen feltüntetik a legfontosabb közintézményeket, müemlékeket és az egyéb gyulai érdekességeket. a kis utmutató tájékoztat arról is, hogy melyik vendéglőben milyen ételkülönlegességet főznek, s hol milyen szállást találnak a több napra érkezők. az uj idegenforgalmi térképet a nyári szezonban már árusitják./mti/

- . -

bb 7. uj éttermekkel gazdagodik a balaton partja

vid lk vm ki 1964. február 15.

a balaton partján az idén ujabb éttermek épülnek. a legszebb és a legnagyobb lesz közülük az ezer személyes siófoki étterem. lebontották két régi éttermet, a badacsonyi hableányt és a balatonalmádi pannóniát, s helyettük a szezonra még nagyobbat és modernebbet épitenek. alsóbélatelepen a nagyforgalmu sátortábor kap étteremet. önkiszolgáló étteremet épitenek tihanyban, balatonfüreden, fonyódon, balatonföldváron és balatonlellén.

ezenkivül számos kisebb üdülőhelyen, főleg átalakitott épületekben kisvendéglőket nyitnak./mti/

- . -

10.10/e

bb 30. hazai mükriolit timföld-fürdőben születik a magyar ezüst - bővitik a magyaróvári mükriolit üzemet, szolnokon ujat épitenek

i szf/gk vm 1964. február 15.

az aluminiumkohászat legfontosabb munkafolyamatához, az elektrolizáláshoz egy ritka ásványra, kriolitra van szükség. a tüzfolyóssá olvasztott kriolitban 950 celsius fokon oldódik a timföld, alakul aluminiummá. a magyarul jégkőnek nevezett ásvány nagyobb tömegben csak grönlandban található, de az ottani készletek is fogytán vannak, ezért néhány országban már jó ideje ipari uton állitják elő a fontos anyagot. a magyar aluminiumipar a legutóbbi időkig kizárólag importált mükriolittal dolgozott, néhány éve azonban bogárdi endre mérnök hazai alapanyagokból, a szuperfoszfát mütrágyagyártás melléktermékeként keletkező kénsavgyári nátrium-szilikofluoridból és timföldgyártási hulladék fluórsókból kidolgozta a hazai mükriolit-gyártás technológiáját, s szabadalma alapján a magyaróvári timföld-és mükorundgyárban mükriolitgyártási kisérleteket kezdtek. a tavaly előtt munkába állitott kisérleti üzem kifogástalan mükriolitot állitott elő, az aluminiumkohók jól fel tudták használni. az üzem tavaly kibővitve, müszakilag tökéletesitve áttért a rendszeres, terv szerinti termelésre és már 600 tonna mükriolitot állitott elő.

ez azonban nem elegendő, mert a hazai aluminiumkohók 4000-5000 tonna kriolitot használnak fel évente, az idén továbbfejlesztik az üzemet és 900 tonnára növelik a mükriolittermelést, a harmadik ötéves tervben pedig évi 1500-1800 tonna teljesitményüre nagyobbitják. az idén a kénsavgyári melléktermékben és a timföldgyári hulladék fluórsókon kivül harmadik nyersanyag segitségével, az aluminiumkohók elektrolizáló kádjainak alján lerakódott katódszenek feldolgozásával is állitanak elő mükriolitot. még ezzel sem fejeződik azonban be az értékes anyag gyártásának fejlesztése. szolnokon, a tiszamenti vegyimüvekben, ahol a szuperfoszfát mütrágyagyártáshoz mind több kénsavat termelnek, a szaporodó nátrium-szilikofluorid felhasználására évi 2500-3000 tonna kapacitásu uj mükriolit gyárat rendeznek be. a beruházást jövőre kezdik el, az üzemet a harmadik ötéves tervben adják át rendeltetésének. ettől kezdve nem lesz többé szükség importra, teljes egészében hazai mükriolitból készitett timföldfürdőben születik a magyar ezüst, az aluminium./mti/

- . -

10.15/e

bb 31. színházi bemutatók, hangversenyek, könyvkiadás - gazdag programmal köszöntötték hazánkban a béke-világmozgalom multévi ünnepeltjeit

i di/gg vm zs 1964. február 15.

az országos béketanácsnál a közelmultban számbavették: milyen ünnepi eseményekkel, kulturális és egyéb programokkal köszöntötte hazánk népe a béke-világmozgalom ünnepeltjeit az elmult esztendőben. a sztanyiszlavszkij évfordulót például az irodalmi szinpadon ünnepi előadás, öt vidéki városban pedig a helyi szinházak müvészeinek emlék-estje köszöntötte. a müvészeti szövetségek házában emlékkiállitás nyilt. a mükedvelő csoportok számára filmvetitéssel illusztrált előadásokat tartottak a moszkvai müvész szinház alapitójának munkásságáról, szinháztörténeti jelentőségéről. diderot születésének 250. évfordulójára az európa könyvkiadó gondozásában napvilágot látott a nagy francia iró és filozófus ,, az apáca,,, a magyar helikon kiadásában pedig a ,,rameau unokaöccse,, ci_mü munkája. a kossuth klubban emlékest, szerte az országban számos előadás szólt diderot munkásságáról. széles körben emlékeztek meg hazánkban a nagy meseiró, jakob grimm halálának századik évfordulójáról is. a móra ferenc kiadó ebből az alkalomból két kiadásban is megjelentette meséinek válogatott gyüjteményét. az ünnepeltek sorában szereplő többi iróval sem bántak ,,mostohábban,,. georg büchner német drámairó születésének 150. évfordulója alkalmából a madách szinház bemutatta danto_n halála cimü drámáját. william thackeray angol iró halálának századik évfordulójára pedig megjelent a könyvesboltokban ,, a szno-bok könyve,, cimü müve. aleko konstantinov bolgár iró születésének 100. évfordulójára a kossuth klubban, valamint szolnok és baranya megyében rendeztek nagyobb szabásu megemlékezéseket.

a verdi-jubileum alkalmából a magyar rádió a nagy zeneszerző husz operáját mutatta be. az országos filharmónia az ifjusági bérletsorozat programjában verdi-esteket rendezett. kiadták werfel verdi életregényét is. a wagner évfordulót a tudományos akadémián emlékülés, a rádióban emlékhangverseny, a tit több megyei klubjában wagner est, számos vidéki zenebarát-körben hanglemezekről operaest köszöntötte. a városokban és falvakban számos ismeretterjesztő előadáson méltatták a nagy német zeneszerző munkásságát, jelentőségét.

a béke-világtanács ajánlására széles körben ismertették a nagy francia festő, delacroix munkásságát, valamint josé bonifacio brazil államférfi, gheorghe marinescu román tudós és csi paj-si, a nagynevü kinai festő tevékenységét, jelentőségét, munkásságát./mti/

- . -

10,20/m

bb 32. tizennégyezer elsőévest vesznek fel a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára, tizenkétezret az esti és levelező tagozatokra - a jelentkezések tapasztalatai

i vt/gg/m/zs 1964. február 15.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára felvételt kérők jelentkezésének határideje - a művészeti főiskolákat kivéve - március 21-e; az esti és levelező tagozatokon pedig május 15-e. bár a jelentkezések lezárásáig még jónéhány hét van hátra, a művelődésügyi minisztérium illetékesei máris figyelemreméltó tapasztalatokat szürtek le.

elmondták az mti munkatársának, hogy az idén - a tervek szerint - mintegy 14.000 elsőéves hallgatót vesznek fel a különböző felsőoktatási intézmények nappali tagozataira, az esti és levelező tagozatokra pedig, a tavalyihoz hasonlóan, körülbelül 12.000-et. a tapasztalatok szerint még mindig elég aránytalan a pályázók intézmény-típusok szerinti megosztása. ezért olyan karokon, szakokon, ahol különösen nagy a tuljelentkezés, a felvételi vizsgán kiváló eredményt felmutatókat is el kell utasítani. így például igen sokan pályáznak a budapesti általános orvostudományi, a budapesti bölcsész- és jogi karra, valamint a különböző művészeti főiskolákra. a vidéki tudományegyetemeken, - debrerenben, szegeden és pécsett - a jelentkezések megosztása aránylag egyenletesebb, azonban mindhárom városban körülbelül két és fél-háromszoros a tuljelentkezés az általános orvostudományi karra. viszonylag kevés a pályázó a debreceni természettudományi kar tanár-szakaira. ezzel szemben a vegyész /nem tanári/ szakon csak minden második, harmadik jelentkezőt vehetik fel. a tudományegyetemek és a tanárképző főiskolák természettudományi szakaira ugyszólván minden jó vizsgaeredményt elért fiatal felvétele biztosítható. a természettudományi karok nem tanári szakai közül a felvehetők sokszorosa pályázik a vegyész-szakra.

a budapesti müszaki egyetemen különösen a vegyészmérnöki és villamosmérnöki kar iránt nagy az érdeklődés. az építőipari és közlekedési müszaki egyetemen aránytalanul sok a jelentkező az építészmérnöki karra. a miskolci nehézipari müszaki egyetemen - főként a kohómérnöki karon - több jelentkezőt is szívesen fogadnának; a veszprémi vegyipari egyetemre viszont olyan sokan kérik felvételüket, hogy a jelentkezőknek körülbelül 50 százalékát el kell utasítani. a müszaki egyetemeknél a jelentkezéseknél tapasztalható aránytalanságok egyébként indokolják, hogy ezek a felsőoktatási intézmények - a pályázóval egyetértésben - szükség esetén a karok közötti átirányítás lehetőségével éljenek.

jelentősen megnövekedett az elmult években a felsőfoku technikumok száma, de a tapasztalatok szerint a továbbtanulni szándékozó fiatalok ezeket nem ismerik még megfelelően.
/folyt.köv./

elsősorban ez a magyarázata annak, hogy e technikumok többségébe viszonylag meglehetősen kevesen kérik felvételüket. fontos lenne például, hogy az eddiginél jóval nagyobb számban jelentkezzenek fiatalok a növénytermesztő szakembereket képző felsőfoku technikumba. általában kedvezően alakul a jelentkezők száma a különféle agrár felsőoktatási intézményekben. kirívó aránytalanság csupán az állatorvostudományi egyetemnél tapasztalható, itt ugyanis hétszeres a tuljelentkezés.

a tanítóképző- és óvónőképző intézetekben a jelentkezések eddigi tapasztalatai arra mutatnak, hogy a sikeres felvételi vizsgát tett fiatalok mintegy 80-90 százaléka megkezdheti tanulmányait. évről-évre aránytalanul sokan pályáznak viszont a testnevelési főiskolára, ahol - helyhiány miatt - előreláthatólag a jelentkezőknek több mint a felét el kell utasítani. /mti/

-..-

bb 9. azonos munkaterületről 60 százalékkal több áru - 300.000 csőszerelvény készül egy év alatt az ország egyik legkisebb öntödéjében

i sl/sk/m/vg 1964. február 15.

az ország vízhálózatának nagyarányu növekedése az iparban uj ágazat, a vízszerelvénygyártás kialakítását tette szükségessé. ez elsősorban az ország egyik legkisebb öntödéjét, az acélöntő- és csőgyárat érinti, ahol az idén csupán a csövek összekötésére szolgáló idomokból több mint 300.000 -et kell készíteni, kétszer annyit, mint tavaly. ilyen nagytömegü gyártást az üzem szük falai között csak nagyfoku korszerüsítéssel és szervezettséggel lenet bevezetni. mindez azonban igen kifizetődő , mert a nagysorozatu gyártással a termelékenység is ugrásszerüen emelkedik.

a kohó- és gépipari minisztériumtól többmillió forintot kaptak gépesítésre, s még az idén korszerü homokelőkészitő müvet, formázógépeket és egyéb berendezéseket helyeznek üzembe. a gépesítéssel egyidőben a napokban megkezdődött a csőidomokat gyártó szürke vasöntöde átszervezése is. az eddig szétszórt munkahelyeket átcsoportosítják, így nemcsak a homokelőkészítés, a formázás és az öntés müveletei gyorsulnak, hanem a szállítási utak is lényegesen lerövidülnek. a szükös terület és a munkáshiány ebben a gyárban az idén már alig érezteti hatását. a gépesítéssel és az átszervezéssel azonos munkaterületen hatvan százalékkal több árut készítenek, az egy munkásra jutó termelés is körülbelül 60 százalékkal lesz magasabb, mint tavaly. /mti/

-..-

bb 8. hetenként tiz vagon csongrádi butor exportra

vid/tk/m/ki 1964. február 15.

a csongrádi tisza butoripari vállalat uj formáju, müanyag boritásu konyhabutoraiból az idén csaknem kétszer annyit gyártanak exportra mint tavaly. az első ilyen butorokat már elküldték csongrádról, s ezt követően minden héten tiz vagonból álló szállitmányt inditanak utnak nyugati országok megrendelésére.

a nagyarányu exportmegrendeléseken kivül a hazai igényeket is ki akarják elégiteni, azért gyors ütemben elkészitettek - jórészt saját erőből - egy százharminc méter hosszu üzemcsarnokot. itt helyezték el a belföldre termelő asztalos és festőüzemet. az uj üzemrészben 400 uj dolgozóval már gyártják a konyhabutorokat. /mti/

-..-

bb 10. vetélő nélküli zajtalan szövőgépek a kender-jutagyárban

i sz/tné vm vg 1964. február 15.

a textilgyártás más ágaiban már dolgoznak vetélő nélküli szövőgépek, a len-kender szövőipar azonban csak a közelmultban kapta az első példányokat. a kender-jutagyár saját beruházásként önköltségcsökkentési bankhitel igénybevételével vásárolt nyolc angol gyártmányu vetélő nélküli szövőgépet. a másfél millió forint értékü gépi berendeézés szerelése a napokban fejeződött be és e héten utazott vissza a gépekkel együtt érkezett angol szerelő. a vetélő nélküli szövőgépek teljesitménye csaknem kétszerannyi, mint a régi tipusoké, egy müszakban 160 méter zsákszövet készül majd rajtuk, ha befejeződnek az üzempróbák és a maximális fordulatszámmal dolgoznak. egymással szemben két vékony, hosszu kar huzza maga után a fonalat és percenként kétszázszor ismétlődik ez a mozdulat. a teljesen automata gépek nagy előnye, hogy balesetmentesek, zajtalanok, bár a gyár nagy szövőterme, ahol egyszerre többszáz gép zakatol, egyelőre nemsokkal lett csendesebb. ha a kezelését jól elsajátitják a nyolc uj géphez elegendő lesz egy szövőnő is, mig más tipusokból két és fél gép jut egy szövőre. kiszolgálása azért könnyebb, mert folyamatosan táplálható a végtelenitett keresztcsévéről, a szálszakadás sem olyan gyakori s ha mégis előfordul, automata jelzőlámpák gyulladnak ki, mutatják melyik szálat, a lánc, vagy a vetülék fonalat kell összekötözni.

a vetélő nélküli szövőgépeken máris exportra szánt áru készül. a kender-jutagyár a mezőgazdaság és az ipar zsákszükségletének kielégitésén kivül nagy export-megrendeléseket is teljesit.ez évben 4200 tonna jutaszövetet ad át a külkereskedelemnek./mti/

-.-

bb 33. megnyilt az átépitett hófehérke gyermekruha szaküzlet a váci utcában

i to/tné vm ki 1964.február 15.

csaknem féléves zárvatartás után szombaton reggel megnyilt a mintegy háromnegyed millió forint költséggel átépitett hófehérke gyermekruha és babakelengye szaküzlet a váci utca 9 szá-m alatt. a korszerüsitéssel reprezentativvá vált szaküzletben megtalálhatók az ujszülött kortól 16 éves korig szükséges ruhadarabok. ennek megfelelően a hagyományos gyermekruházati cikkektől a legujabb bakfis és kamaszöltözékekig gazdag választék várja a vásárlókat./mti/

- . -

bb 34. február 17: nemzetközi cigánybál a royal szállóban

i hbj/sk vm vg 1964. február 15.

az idei farsang egyik kuriózuma: a nemzetközi cigánybál, amelyet február 17-én, hétfőn - tekintve, hogy ezen a napon a legtöbb népizenekar tagja szabadnapos - a royal szálló összes termében rendeznek meg. sok érdekesség várja a vendégeket: ősi cigánytáncok bemutatója, a legfiatalabb primások vendégszereplése, cigánydalfesztivál. a nagy eseményre a környező országokból is érkeznek primások, muzsikusok, táncosok, s hires vidéki cigányzenekarok is megjelennek a bálon./mti/

- . -

bb 35. ujabb magyar vizkutató expedició indul mongóliába

i tz/gg/m/vg 1964. február 15.

vasárnap reggel utrakel az első csoportja annak a 27 tagu - geofizikusokból, hidrogeológusokból és kutfuró szakemberekből álló - expediciónak, amely az idén tovább folytatja mongóliában a már több éve sikerrel végzett magyar vizkutatásokat. munkájukat a vendéglátó állam által rendelkezésre bocsátott segédszemélyzettel és azokkal a magyar müszerekkel és furóberendezésekkel végzik, amelyekkel az előző magyar kutatócsoportok eddig már több mint 130 kut vizével ,,ajándékozták meg,, a mongol lakosságot.

a kutatást most ulan-bator és a szibériai határ közötti hatalmas területen folytatják. müszereikkel megkeresik a felszin alatt rejtőző vizkészleteket, kijelölik a furások helyét és további kutakon át fel is hozzák a vizet, ennek a területnek legértékesebb, legnehezebben megszerezhető természeti kincsét. /mti/

-..-

bb 36. az ionizáló sugarak ,,,bombatámadásainak,, hatása az öröklődésre - jelenleg az elviselhető sugármennyiség tizedrésze sem éri az emberiséget

i tz/gg/m/vg 1964. február 15.

érdekes előadást tartott a közelmultban az eötvös loránd fizikai társulatban dr. igali sándor biológus arról, milyen hatásuk van az ionizáló sugárzásoknak az öröklődésre.

elmondotta többek között, hogy az ionizáló sugárzások - tehát a radioaktiv és a röntgen -sugarak - tulajdonképpen igen nagy energiáju lövedékekhez hasonlithatók. ha a szervezetet érik, sokféleképpen befolyásolhatják annak müködését. ha például az ivarmirigyek sejtjeibe ütköznek, tisztára a ,,találat,, pontosságán mulik, milyen változásokat okoznak az öröklődő tulajdonságokban. ilyen ,,támadásuk,, is többféle stratégia szerint folyhat le, egyik legérdekesebb esete azonban az, amikor a találat az öröklődésben döntő szerepet játszó dezoxiribonukleinsavat - röviditve a dns-t - éri, amelynek hosszu ,,fonala,, kicsire összetekeredve helyezkedik el a sejtek kromoszómájában. a dns egyik alkotórésze - éppen ,,memória-eleme,, - négyféle vegyület szigoruan meghatározott, de igen bonyolult sorrendben elhelyezkedő csoportjaiból áll. mintha valami elképesztően hosszu szó volna, amelyben ugyan mindössze négy betü fordul elő, de sokféle kisebb csoportot alkotva, s ezek a betücsoportok mind egy-egy parancsot tartalmaznak valamilyen tulajdonság átörökitésére.

ha az ivarmirigyek dns-ét valahol ionizáló sugárzás éri, a ,,megbombázott,, betücsoport rendje megbomlik, igy a benne ,,feljegyzett,, parancs megváltozik, s a szaporodó-sejt most már téves utasitást visz tovább az utódokba. a sejtek világában pedig akkora a fegyelem, hogy az utódok ezt a hamis parancsot is minden körülmények között pontosan végrehajtják, és elkerülhetetlenül megjelennek az öröklődő rendellenességek, a ,,mutációk,,. ezek a következmények csaknem megszámlálhatatlan formában jelentkezhetnek, a legenyhébbektől a legsulyosabbakig, a fülcimpa, vagy a fogsor szabálytalan kifejlődésétől a torzszülöttek, vagy halottak születéséig, stb. mindehhez egyetlen találat is elég, a károsodás mértéke pedig az elszenvedett sugáradag mennyiségétől függ. megfelelő körülmények között egyetlen ilyen mutáció is az utódok százezreit tudja kárositani. de akármi lett is a következmény, sem a szervezet, sem az orvostudomány ma még nem tudja elháritani.

szerencsére az ilyen, ugynevezett genetikai károsodások elég ritkán jelentkeznek az életben. a kozmoszból és a föld radioaktiv anyagaiból érkező sugárzásmennyiség az öröklődő mutációknak csak körülbelül 20 százalékáért felelős, de ezek az öröklődő elváltozások - a legenyhébbeket is számitásba véve - mindössze az emberiségnek mintegy 6 százalékát érintik. ezt a sugárzásmennyiséget jelenleg a legfejlettebb országokban a különböző mesterséges sugárforrások - köztük elsősorban a röntgenkészülékek - mintegy megkétszerezik, de még ez a dózis sem éri el az elviselhető mennyiség tizedrészét. a további rosszabbodás megelőzésére pedig már kidolgozták azokat a röntgen-készülékeket is - fejezte be előadását dr. igali sándor - amelyek az eddiginél sokkal gyengébb sugárzás felhasználásával is tökéletesen ellátják feladatukat. /mti/

-..-

bb 37 a népköztársaság elnöki tanácsa dr.csató gyulának,

sk vm- cz 1964. február 15.

a budapest 16.számu ügyvédi munkaközösség vezetőjének eredményes munkássága elismeréséül, 75.születésnapja alkalmából, a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyujtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára és dr. markója imre, igazságügy miniszterhelyettes./mti/

- . -

bb. 38. időjárásjelentés

tm/e 1964. február 15.

a meteorológiai intézet jelenti február 15-én, szombaton 13 órakor:

felhősödés, főként délnyugaton
havazások, ónosesők

az elmult 24 óra folyamán nyugat- dél- és közép-európa időjárásának alakulása szempontjából jelentős esemény kezdődött: a földközi-tenger nyugati medencéje felett ciklon alakult ki. ennek előoldalán nagymennyiségü meleg levegő áramlik nyugat- és közép-európa irányába. európa legnagyobb részén egyébként még ma hajnalban is kemény téli fagyok voltak. hazánkban tegnap tulnyomóan derült, csendes, hideg idő volt, csapadék sehol sem hullott. a hőmérséklet napközben a dunántulon plusz 3, minusz 1, máshol csak minusz 1-5 fokig emelkedett. ma hajnalra nyugaton minusz 5-10, máshol minusz 10-15, a keleti határmegyékben minusz 15-20, sőt nyirlugoson minusz 23, tiszabecsen minusz 24 fokig hült le a levegő. a tiszántulon még összefüggő hóréteg van, máshol csak hófoltok találhatók. ma reggel 7 órakor hegyeinken a következő hóvastagságok voltak: budai szabadsághegy 19, dobogókő 29, galyatető és rékesető 24, mátraháza 18, lillafüred 6, telkibánya 14 centiméter, misinatetőn és farkasgyepün csak hófoltok találhatók. budapesten tegnap a hőmérséklet minusz 4 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 767 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatu.

várható időjárás vasárnap estig: növekvő felhőzet, főként délnyugaton havazásokkal, ónosesőkkel. élénkülő délkeleti, déli szél. az éjszakai lehülés mérséklődik, a nappali felmelegedés fokozódik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet délnyugaton minusz 1-5, máshol minusz 5-10 fok között, északkeleten még minusz 15 fok közelében, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 fok körül. a duna vizállása budapestnél ma reggel 189 centiméter. /mti/

-..-

bb. 39. megnyilt a korszerüsitett józsef körüti otp fiók

i kf/kf/vg/e 1964. február 15.

a 8.kerületi otp fiókban többszáz ügyfelet fogadnak naponta, s több mint kétmillió forintos forgalmat bonyolitanak le. a régi szük üzlethelyiséget - amely már nem felelt meg az egyre növekvő forgalomnak - hónapokkal ezelőtt, átalakitás miatt bezárták. a fiókot azóta bővitették, részlegeit, ügyfélfogadóit korszerüsitették, s földalatti trezort is épitettek hozzá.

az átépitett, megszépitett otp fiókot a józsef körut 33.szám alatt szombaton adták át rendeltetésének. /mti/

-..-

bb. 40. tavaszi vásár a szombathelyi agroker-nél

vid/ká/sk/e 1964. február 15.

az agroker szombathelyi telepe nagy tavaszi vásárt bonyolitott le ezen a héten. csütörtökön egyetlen napon 1,228.000 forintért vásároltak traktorokat, pótkocsikat, vetőgépet és darálót termelőszövetkezetek. kisgépekért 80 000 forintot fizettek. megkezdődött a mütrágya és növényvédőszer-vásárlás is, egy nap alatt 360 000 forint értékü mütrágyát és 290 000 forint értékü növényvédőszert vittek haza a közös gazdaságok. /mti/

-..-

bb 43. összehuzódott a felső-dunai jégmező - csaknem 90 kilométer hosszu a magyar-jugoszláv szakasz jégpáncéljába vágott folyosó

i sb/lk-lm ki 1964. február 15.

a magyar folyókon és tavakon változatlanul szilárd a jégpáncél. a duna az egyedüli, amely az ujabb hideghullám ellenére is mozgatja, csusztatja terhét. a felső-dunán sombatra összehuzódott a jégmező és csaknem 30 kilométer hosszu szakaszon szabaditotta fel a folyó viztükrét. a szentendrei-sziget partjai azonban továbbra is fogva tartják ezt a majdnem 100 kilométeres felső-dunai jégtakarót. budapesttől dunaujvárosig szórványosan zajlik a folyó, s az alsó szakaszon torlódottan áll a jég. ezért dunaföldvár környékén változatlan erővel robbantja a torlaszokat a magyar honvédség. baja, mohács és a jugoszláviai apatin környékén pedig teljes erővel dolgoznak a jégtörőhajók. ezen a magyar és jugoszláv szakaszon eddig csaknem 90 kilométer hosszu, 10-30 méter széles folyosót vágtak a jégben, hogy előkészitsék a zajlás utvonalát./mti/

-.-

bb 41. az elnöki tanács határozata hollai imre nagykövetí megbizásáról és házi vencel nagykövet visszahivásáról

gk szb sr 1964. február 15.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa hollai imrét, a magyar népköztársaság rendkivüli és meghatalmazott nagykövetét, megbizta a magyar népköztársaság athéni nagykövetségének vezetésével és e megbizatásának érintetlenül hagyása mellett a magyar népköztársaságnak ciprus köztársaságban való képviseletével.

az elnöki tanács házi vencel rendkivüli és meghatalmazott nagykövetet felmentette a magyar népköztársaság athéni nagykövetsége vezetésére, valamint a magyar népköztársaságnak a ciprus köztársaságban való képviseletére kapott megbizatása alól.

x x x

házi vencel hazánk távozó athéni és ciprusi nagykövete megkezte bucsulátogatásait a görög királyságban. a magyar nagykövetet ebéden látta vendégül dionysios zakythinos, a görög királyság miniszterelnök-helyettese. az ebéden jelen volt paul teloudasz királyi udvarmester, ph. annino-cavalierato görög külügyminiszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető tisztviselője. a magyar nagykövetet ugyancsak bucsulátogatáson fogadta konstantin görög trónörökös. /mti/

-.-

bb 42. ujra ,,meghizott,, a balaton jege

vid lk szb ki 1964. február 15.

a balaton jege, amely a február eleji tavaszias időjárás hatására olvadásnak indult, az utóbbi két nap alatt ujból szilárd réteggé alakult. a hőmérsékleti különbségek hatására rianások keletkeztek, amelyek 10-15 kilométer hosszuságban hálózzák be a jégmezőt. a rianásokon időnként feltoluló viz éjszaka megfagy, néhol naponta 2-3 centivel ,,hizlalja,, a tó jégrétegét. a hideg idő kedvez a nádaratóknak és a jégvágóknak. továbbra is alkalmazhatják a nádaratógépeket és a jégvágók a partközelben szekerekkel, sőt helyenként zetor traktorokkal is rámehetnek a jégre. a balaton, mint minden évben, most is segitségére sietett a jégvágóknak: sok helyen magas jég torlaszokat képzett a part mentén, amelyből a jégvágók könnyüszerrel megtölthetik szállitó eszközeiket. /mti/

-.-

bb 44. a modern kémiai eljárások lehetővé teszik a szén uj felhasználási módjait - befejeződött a szénankét

t szf/tm szb ki 1964. február 15.

szombaton befejeződött a magyar tudományos akadémia kémiai osztálya kőolaj-, szén- és gáztechnológiai bizottságának a magyar kémikusok egyesületével közösen rendezett szénankétja, az akadémián. a záróülés összefoglalója megállapitotta, hogy a háromnapos tanácskozás igen hasznos volt, mert ráirányitotta a figyelmet a szénvegyészet uj irányaira, eredményeire, továbbá a szén, valamint a széntermékek uj felhasználási módjaira. az elhangzott 27 előadásból és az előadásokat követő vitából az csucsosodott ki, hogy a vegyészet, a vegyipar nagy fejlődése nem csökkenti a szénnek, mint energiahordozónak jelentőségét, mint vegyipari nyersanyagét pedig éppenséggel fokozza.

schlattner jenő kandidátus és dr. takács pál kandidátus, a bányászati kutató intézet munkatársai előadásukban kimutatták például, hogy gazdaságos, tehát indokolt a meglevő és épülő hazai bányák feketeszenének termelését növelni, ehhez uj mosóművet létesiteni és a hazai kokszgyártást fokozni. galauner béla /dorogi szénfeldolgozó/ vállalat/értekezésében a hazai karbidgyártás fejlesztésére hivta fel a figyelmet, hogy a karbid-acetilén, a müanyaggyártásnak ez a fontos alapanyaga termelékenységben, önköltségben, és a termelés nagyságában nálunk és a kgst többi országában is jobb legyen, mint a kapitalista országokban. tóth józsef, a brikett-termelő és széndusitó vállalat igazgatója rámutatott, hogy a brikett-termelés jövőbeni növelésénél kötőanyagként számitásba kell venni a hazai bitument, ami bőven, jó minőségben áll rendelkezésre. nagy figyelmet keltett schwertner János előadása is a magyar kokszolóipar helyzetéről és fejlődéséről a kgst-belüli együttmüködés keretében. /mti/

-.-

bb 45. grafikai kiállitás nyilik varga nándor lajos alkotásaiból a dürer teremben

szf/tr szb fm 1964. február 15.

varga nándor lajos grafikusmüvész alkotásaiból kiállitás nyilik február 19-én, szerdán délután 6 órakor a bajcsy-zsilinszki út 52. szám alatti dürer teremben. /mti/

-.-

bb 46. szocialista kollégiummá avatták a szekszárdi közgazdasági technikum diákotthonát

vid j-lm fm 1964. február 15.

szombaton szocialista kollégiummá avatták a szövosz szekszárdi közgazdasági technikumának diákotthonát.

az intézmény hét megye fiataljainak nyujt második otthont.

az ünnepségen nánási László, az elnöki tanács tagja adta át a szocialista kollégium müködését engedélyező okiratot, s ebből az alkalomból a „kiváló földmüvesszövetkezeti dolgozó„ jelvénnyel tüntette ki dr. doszkocs jánost, a diákotthon igazgatóját. a kisz központi bizottsága zászlót ajándékozott a diákotthonnak, amely bezerédj István nevét vette fel./mti/

-.-

bb 47. vasárnap: a wozzeck bemutatója az operaházban

i ol/tné-lm fm 1964. február 15.

alban berg: wozzeck cimü zenedrámájának bemutatója február 16-án vasárnap este lesz az állami operaházban. a cimszerepet faragó András énekli. az operaház igazgatósága több külföldi vendéget vár a vasárnapi bemutatóra, köztük alban berg özvegyét és a bécsi universal kiadó igazgatóját./mti/

-.-

bb 48. a magyar nemzeti muzeum igazgatósága közli

ol/tné-lm fm 1964. február 15.

hogy a muzeum disztermében rendezett „a magyar országos levéltár kincsei„ cimü kiállitás nyitvatartását a nagy érdeklődésre tekintettel február 23-ig meghosszabbitották./mti/

-.-

bb 49. február 19-én jiri wolker-emlékestet rendeznek a kossuth klubban

i tf/tr szb fm 1964. február 15.

a tudományos ismeretterjesztő társulat és a csehszlovák kultura irodalmi estet rendez február 19-én, szerdán 7 órakor a kossuth klub előadó termében jiri wolker, a fiatalon elhunyt cseh költő halálának 40. évfordulója alkalmából.

a cseh proletárköltészet megteremtésében nagy szerepet játszó költőről dr. rudolf holcik, a csehszlovák kultura igazgatója és dr. tolnai gábor akadémikus, egyetemi tanár tart előadást. az irodalmi esten közreműködik több neves fővárosi előadóművész és zeneművész is. /mti/

-.-

bb 50. gyógyszerészek avatása szegeden

vid tné szb fm 1964. február 15.

szombaton a szegedi egyetem központi épületének aulájában uj gyógyszerészeket avattak. 50 végzett hallgatónak adták át a gyógyszerészi oklevelet. a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszerészeti karán korábbi években végzett hat gyógyszerészt pedig doktorrá avatták. az uj gyógyszerészek avatásán dr. novák istván egyetemi tanár, a gyógyszerészeti kar dékánja mondott ünnepi beszédet. /mti/

-.-

bb 51. melis györgy kossuth-dijas énekművész,

ol/tné szb fm 1964. február 15.

a magyar állami operaház magánénekese, aki a közelmultban egy autóbaleset alkalmával könnyebben megsérült -, szombaton gyógyultan hagyta el a kórházat. a művész rövid pihenés után folytatja az erkel szinházban a végzet hatalma cimü verdi-opera próbáit. /mti/

-.-

bb 52. családi tragédia

i ms/hné-lm sr 1964. február 15.

cserkó lászlóné, 29 éves 14. thököly ut 37. szám alatti lakos pénteken éjszaka kinyitotta a konyhai gáztüzhely csapjait, majd lefeküdt a szobában alvó gyermekei mellé. szerencsére a legidősebb gyermek, a 9 éves éva, a gázszagtól felébredt és elzárta a gázcsapokat. a mentőket a hajnaltájban ittasan hazaérkező családfő, cserkó László 32 éves kőmüves hivta ki. a 7 éves kis cserkó lászlón már nem tudtak segiteni, anyját , évát és a 4 éves róbertet kórházba szállitották. az asszony bucsulevelében férje türhetetlen magatartását jelölte meg az öngyilkosság okának. cserkó lászlót a rendőrség ifjuság elleni büntett miatt előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

-.-

bb 53. közlekedési balesetek

tné-lm zs 1964. február 15.

a 13. kerületben a szent István körut és fürst sándor utca torkolatában herskovics margit 82 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és féktávolságon belül lépett a 4/a jelzésü villamos elé. sulyos, nem életveszélyes sérüléssel a péterfy sándor utcai kórházba szállitották.

a 13. kerületben a váci ut és élmunkás tér sarkán levő megállóban veres józsef 63 éves és özvegy molnár györgyné 69 éves dunakeszi lakosok leestek az 55-ös villamos lépcsőjéről. mindketten könnyü sérülést szenvedtek./mti/

-.-

bb 54. hivatalos lotto nyereményjegyzék

gk-lm -cz 1964. február 15.

a 7. játékhétre beérkezett 6,399.188 darab lottoszelvény. [illegible]találatos nem volt. négy találatot 44 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 109.077.50 forint. három találatot 3558 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 675 forint. a kéttalálatos szelvények száma 112.854, ezekre egyenként 21.26 forintot fizetnek./mti/

-.-

bb 55. népfrontbizottsági ülésen avatták fel az uj müvelődési házat viszneken

vid j szb fm 1964. február 15.

a heves megyei visznek községben szombaton ülést tartott a helyi népfront-bizottság, és ezzel egyidőben avatták fel a lakosság kezdeményezésére és nagyarányu társadalmi munkájával épült müvelődési házat. az uj létesitményt dr. géczi józsef, a gyöngyösi járási tanács vb-elnökhelyettese adta át szabó jánosnak, a községi tanács vb-elnökének.

a müvelődési ház első rendezvényén, a népfrontbizottsági ülésen, zsufolásig megtelt az uj kulturterem. csombok józsef, a községi népfrontbizottság elnöke számolt be a népfrontmozgalomnak a müvelődési ház létrehozását elősegitő munkájáról. /mti/

-.-

bb 56. ,,a japán közönség szereti bartókot,, - két hónap alatt nyolc koncert tokióban - lehel györgy nyilatkozata japáni turnéjáról

i s/hné szb fm 1964. február 15.

lehel györgy, a magyar rádió és televizió szimfónikus zenekarának vezető karmestere hazaérkezett több mint kéthónapos japáni turnéjáról. az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy nyolc koncerten dirigálta a tokiói szimfónikus zenekart. müsorukon bach-tól bartók-ig számos klasszikus és modern zeneszerző müve szerepelt.

- a nyilvános koncerteket tokióban a 3600 személyes fesztivál-hangversenyteremben tartottuk - mondotta. - ez a terem a világ egyik legszebb hangversenyterme. meglepett a japán közönség zenei müveltsége. bartókot kitünően ismerik és szeretik. megismerkedtem japán zenei életének vezetőivel, akik 1966-ra ujból meghivtak két- és félhónapos vendégszereplésre.

lehel györgy fellépett a japán rádióban és a televizióban is. további terveiről elmondotta, hogy három hetet tölt itthon és ez alatt három koncerten vezényli a magyar rádió és televizió szimfónikus zenekarát. február 20-án a rádió bach-bartók-mozart-sorozatának következő müsorában vesz részt. 27-én a szimfónikus zenekar a zeneakadémián az ő vezényletével nyilvános hangversenyen mutatja be maros rudolf ,,eufonia 63,, cimü müvét. március 4-én pedig ismét a studióból közvetiti a rádió koncertjüket, amelyen szervánszky-pilinszki ,,sötét mennyország,, cimü oratoriumát mutatják be.

ezután három hétre a német demokratikus köztársaságba utazom vendégszereplésre. többek között dirigálok magdeburgban, dessauban, lipcsében és berlinben, - fejezte be nyilatkozatát lehel györgy. /mti/

-.-

16.55/a

bb 58. az elnöki beszámolóval megkezdte munkáját a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottsága

t di/gk szb zs 1964. február 15.

szombaton a rózsa ferenc müvelődési házban megtartotta első munkaértekezletét a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottsága. dr. zbynek vokrouhlicky, az ndsz elnöke előterjesztette a titkárság beszámolóját a legutóbbi algériai ülésszak óta végzett munkáról. referátumában sokoldalúan elemezte a nemzetközi helyzetet, s megbélyegezte a gyarmatositás minden formáját, a szabadságért, a demokráciáért és a nemzeti függetlenségért kibontakozó mozgalmak vérbefojtását, a diákok haladó szervezeteinek üldözését.

- a nemzetközi diákszövetség - hangsulyozta többek között az elnök - szolidaritást vállal a jogaikért küzdő népekkel és fiatalokkal. támogatja a faji megkülönböztetés ellen küzdő amerikai, délafrikai és más országbeli diákokat, s követeli, hogy minden tehetséges, törekvő fiatalnak adják meg a jogot és a lehetőséget a továbbtanuláshoz. ennek jegyében többek között kezdeményezte, hogy tagszervezetei gyüjtsenek taneszközöket és egyéb hasonló felszerelési tárgyakat azoknak az országoknak a számára, amelyekben a fiatalok akciókat szerveztek a tömegek körében ma még széles körü analfabétizmus ellen, a gyarmatositás ellen és a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért küzdő országok diákjainak támogatására pedig ösztöndij-alapot létesitett. a nemzetközi diákszövetség anyagi támogatásával az elmult években csaknem ezer fiatal folytathatta tanulmányait egyetemen. a szocialista országok közül a szovjetunió, a német demokratikus köztársaság, csehszlovákia, lengyelország, románia, magyarország, bulgária és kuba csupán az idén 220 ösztöndijat bocsátottak az ujonnan felszabadult országok diákjainak rendelkezésére.

dr. zbynek vokrouhlicky a továbbiakban arról számolt be, hogy a nemzetközi diákszövetség titkársága anyagi segitséget nyujt a ma még gyarmati sorban sinylődő, illetve a nemrég felszabadult országok diákjainak is.

az egyetemi oktatás megreformálásáért és demokratizálásáért meghirdetett küzdelmünkben egyelőre még csak a kezdeti lépéseket tettük meg, - mondotta ezután. - a diákszövetségek között kibontakozott széles körü eszmecserét, amely a különböző országok oktatási rendszerével foglalkozott, most hatásos akcióknak kell követniök. hangot kell adnunk követelésünknek, hogy a fiatalok kétkezeik igényeinek megfelelően hozzáférhessenek bármilyen formáju és szintü oktatáshoz.

/folyt.köv./
17.00/a [redacted]

minden országban el kell fogadtatnunk, hogy az oktatás az emberiség haladását szolgáló társadalmi szükséglet, és sikra kell szállnunk azért, hogy a diákok és szervezeteik a felsőfoku oktatási intézmények vezetőségében is hallathassák szavukat.

a nemzetközi diákszövetség elnöke végül a tennivalókkal foglalkozott:

- szervezzünk akciókat a részleges atomcsendegyezmény kiterjesztéséért, a nukleáris fegyverkisérletek valamennyi fajtájának betiltásáért, a szaharában és a csendes-óceán térségében tervezett francia atomkisérletek megakadályozásáért - mondotta. - folytatni kell küzdelmünket a katonai támaszpontok felszámolásáért és az atomfegyvermentes övezetek megteremtéséért. hangot adunk követelésünknek: a vitás kérdéseket ne fegyverekkel, hanem békés uton, tárgyalásokkal rendezzék. ennek jegyében részt veszünk a béke, a leszerelés kérdéseivel foglalkozó firenzei nemzetközi ifjusági konferencián, amely február 26-án ül össze.

- minden támogatást megadunk a márciusra nairobiban tervezett pánafrikai diákkonferencia összehivásához és a latin-amerikai ifjuság 2. kongresszusának előkészitéséhez, lebonyolitásához. elküldjük képviselőinket az oktatás reformjáért és demokratizálásáért síkra szálló braziliai szemináriumra és szolidaritási gyüléseket szervezünk a világ minden táján a panamai nép igazságos harcának támogatására. ugyanigy kifejezzük együttérzésünket a portugál gyarmatokon sinylődő milliókkal.

- folytatjuk az európai diákok szolidaritási kongresszusának szervezését, amelynek fórumán a legkülönbözőbb nemzetek képviselői bélyegzik majd meg a spanyolországi és portugáliai diktaturát, s támogatásukról biztositják a szabadságukért harcoló népeket. az eddiginél is erélyesebben bélyegezzük meg a délafrikai kormány faji megkülönböztető politikáját és az amerikában élő néger diákok jogainak megsértését. lehetőségeinkhez mérten továbbfejlesztjük a szövetség ösztöndijrendszerét, s uj módszerekkel, formákkal bővitjük az oktatás reformjáért meghirdetett akcióinkat. Célunk és legfontosabb feladatunk, hogy még erősebb, gyümölcsözőbb legyen a diákok együttműködése és összefogása az élet minden területén.

- nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottsága hétfőn folytatja tanácskozásait. /mti/

-.-

17.09/a
17.00 Cs

bb 57. délről melegciklon közeleg: a hideg csökken, a nappali felmelegedés fokozódik, szórványos havazás kezdődött a dunántulon

i cs/hné-lm ká 1964. február 15.

a földközi-tenger nyugati medencéjében ciklonrendszer képződött, amely szombaton a baleári-szigetektől a genovai-öbölig nyomult előre, s a jelek szerint most tovább folytatja utját a földközi-tenger északkeleti partvidékei felé. az uj ciklon hatása valószinüleg már a következő 24 órában érezhető lesz hazánkban is, mivel a ciklon előoldalán, a földközeli légrétegekben, déli áramlás indul a kontinens belseje felé. a készülő kedvező változás ,,előszele,, az 5000-8000 méter magas légrétegekben pénteken délről szombaton délig kereken 8 fokos melegedést okozott, sőt már a legalsó három kilométeren is enyhült a hideg néhány fokkal.

a szombat reggeli minimumok délnyugaton minusz 4, a vastag hóval boritott északkeleti vidékeken viszont minusz 24 fokig terjedtek, budapesten minusz 8 fokot mértek a megfigyelők. a kora délutáni órákban általában minusz 2- minusz 8 fokig melegedett fel a talajközeli levegő. a kékestetőn a hajnali minusz 15 fok minusz 4 fokra ,,szelidült,,. a délelőtti órákban a nyugati vidékeken szórványos, kisebb havazás kezdődött.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közülték, hogy a légnyomás rohamos csökkenése az uj ciklon gyors felfelé nyomulására mutat: egy keskeny ,,ciklonzsák,, valószinüleg hamarosan benyulik majd a kárpát-medence fölé és ezzel kisebb felmelegedést okoz, még az északkeleti havas tájakon is. a vasárnapra virradó éjszaka a délnyugati vidékeken előreláthatólag már csak 0 fokig, vagy valamivel ez alá süllyed a hőmérő higanya, északkeleten azonban még mindig lesznek 15 fok körüli kemény fagyok is. napközben növekszik a felhőzet, délnyugaton, nyugaton ujabb havazás, havas eső kezdődik, amely később valószinüleg más vidékekre is átterjed. a vasárnapi maximumok országos a fagypont körüli szinten alakulnak ki./mti/

-.-

17.44/a
17.00 Cs

bb 59. aranylakodalom szegeden

vid tné-lm fm

1964. február 15.

szegeden a rákóczi utca 24. szám alatt szombaton tartotta aranylakodalmát a 73 éves csávity szvetozár és 68 éves felesége. az ünnepélyes esemény alkalmával otthonukban álltak ismét az anyakönyvvezető elé, hogy megujitsák fogadalmukat. az aranylakodalmon a gyermekek, unokák és rokonok mintegy félszáz főnyi csoportja jelent meg. az ország minden részéből érkeztek ismerősök az idős házaspár köszöntésére. csávity szvetozár az aranylakodalommal együtt egy másik jubileumot is ünnepelt. 50 év alatt, amióta házas, szabósegéd, 50 000 ruhát, mikádót, és különféle kabátot készitett a környékbeli parasztembereknek. ennyi ruhával szeged lakosainak mintegy felét lehetne uj ruhába öltöztentni. a félszázezer ruhadarab mindegyikének elkészitésében tevékenyen résztvett az aranylakodalom másik ünnepeltje, csávity szvetozár hüséges felesége is./mti/

-.-

bb 60. ipari tanuló iskolát avattak gödöllőn

vid gö-lm fm

1964. február 15.

szombaton adták át rendeltetésének a gödöllői ganz árammérőgyár ipari tanuló iskoláját. az ünnepségen megjelent mekis józsef munkaügyi miniszterhelyettes is. az uj létesitmény, két és félmillió forint költséggel épült. az egyemeletes épületben korszerüen felszerelt müszerész,- lakatos, és esztergályos műhelyekben sajátithatják el a szakma fogásait a fiatalok. az uj iskolában elsősorban az árammérőgyár jövendő szakmunkásait képezik ki./mti/

-

bb 62. egyetemi tanár esküttétele debrecenben

vid j-lm fm

1964. február 15.

a debreceni orvostudományi egyetem tanácsa szombaton nyilvános rendkivüli ülést tartott . dr. juhász pál rektor terjesztette be jelentését dr. szabó gábor egyetemi tanári kinevezéséről. ezt követően dr. szabó gábor megtartotta tanszékfoglaló értekezését antibiotikumok szerepe a természetben cimmel, majd letette az egyetemi tanári esküt. az uj professzor a biológiai tanszék vezetője és a biológiai intézet igazgatója lett./mti/

-.-

17.20/a

bb 61. hetvenöt ország diákküldötteinek dél-vietnami szolidaritási találkozója budapesten

t di/gk szb zs

1964. február 15.

a nemzetközi diákszövetség szolidaritási bizottsága és a magyar országos diákbizottság február 13-án és 14-én nagyszabásu nemzetközi dél-vietnami szolidaritási találkozót rendezett budapesten az épitők rózsa ferenc müvelődési házában. a tanácskozáson megjelent nguyen van hieu, a dél-vietnami nemzeti felszabaditási front főtitkára. ott voltak a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának budapesti ülésére 75 országból hazánkba érkezett küldöttek, köztük a magyar fiatalok képviselői, élükön vajó péterrel, a magyar országos diákbizottság elnökével.

a diákfórum csütörtöki és pénteki ülésén összesen 33 felszólalás hangzott el. a különböző országok diákjainak képviselői együttérzésükről és támogatásukról biztositották a szabadságáért a függetlenségéért küzdő dél-vietnami hazafiakat. tiltakoztak a genfi egyezmény megsértése, a kormány mind kiméletlenebb terrorakciói ellen. követelték az amerikai csapatok kivonását, s a rend, a törvényesség helyreállitását. végül két határozatot fogadtak el.

- a dél-vietnami néppel és diáksággal szolidaritást vállaló nemzetközi találkozó - hangzik az egyik - azzal a felhivással fordul az öt földrész valamennyi diákjához és valamennyi diákszervezetéhez, hogy erélyesen cselekdjék a következő követeléseknek a jegyében:

- haladéktalanul vessenek véget a dél-vietnam népe ellen inditott agressziv háborunak, vonják ki az amerikai csapatokat és hadianyagot, s hivják vissza a saigonban müködő amerikai hadmüveleti parancsnokságot. a dél-vietnami hatóságok vessenek véget a diákokkal, pedagógusokkal és a lakosság más rétegeivel szemben alkalmazott elnyomó, terrorcselekményeiknek.

- szükségesnek tartjuk, hogy szerte a világon tovább erősödjék a dél-vietnami hazafiak támogatására kibontakozott szolidaritási akció. a világ népeinek és diákjainak el kell itélniök azokat az amerikai mesterkedéseket, amelyek az agresszió fokozását, a terror erősödését vonják maguk után. meggyőződésünk; hogy mindazok, akik fel tudják mérni a nemzeti felszabadulási mozgalmak, a békéért, a társadalmi haladásért vivott küzdelem jelentőségét, cselekedni fognak; erkölcsi és anyagi támogatásukkal segitik a szabadságharcosokat.

/folyt.köv./

17.25/a

bb 61. /hetvenöt ország... 1. folyt./- szb

az amerikai egyesült államok diákjaihoz intézett üzenetükben egyebek között igy irnak a találkozó részvevői:

- dél-vietnamban az amerikai tisztek és katonák nem csupán a tanácsadás, a technikai, müszaki és katonai kiképzés feladatát látják el, mint azt nektek mondják, hanem maguk is részt vesznek a hazafiak elleni terrorakciókban, a felgöngyölitő hadműveletekben. olyan nép, - gyermekek, asszonyok, parasztok, diákok, értelmiségiek - ellen fognak fegyvert, amely sosem érzett gyülöletet az amerikai nép iránt. de most jogos érdekeik védelmében azzal a küzdőszellemmel szállnak szembe az agresszorokkal, amellyel nem egész egy évtizeddel ezelőtt diem bien phunál a franciák 400 000 főnyi expediciós hadteste fölött győzedelmeskedtek.

- a dél-vietnami hazafiak a nemzeti felszabaditási front vezetésével sorra meghiusitják az imperialisták és csatlósaik katonai terveit. az agressziv háboru ellentétes az amerikai diákok, az amerikai nép érdekeivel. a diákok fizikai és szellemi tehetségét, a nép munkájának gyümölcsét, a dollármilliókat arra kell forditani, hogy megjavitsák a munka- és életkörülményeket és nem arra, hogy elpocsékolják egy igazságtalan háboruban.

- reméljük, hogy ti, amerikai diákok is felemelitek szavatokat a genfi megállapodás megszegése ellen. szilárd meggyőződésünk, hogy tevékenységtekkel hozzájárultok a békéért, a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és társadalmi haladásért vivott harc győzelméhez. ezzel az egyesült államok békeszerető lakosságának jogos érdekeit és becsületének védelmét is szolgáljátok - fejeződik be az üzenet. /mti/

-.-

17.30/a

18.20

bb 63. időjárásjelentés

gk-lm sr

1964. február 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. február 15-én, szombaton 19 órakor:

lassan enyhülő felhős idő

várható időjárás vasárnap estig:

tulnyomóan felhős idő, főként a délnyugaton havazásokkal, ónosesőkkel. mérsékelt, időnként élénkebb délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 0 fok körül./mti/

-.-

bb 64. horgászbál miskolcon

vid ká/tr szb -cz

1964. február 15.

az északmagyarországi horgászegyesület szombaton tartotta hagyományos bálját az ujdiósgyőri hámor étteremben. a csaknem háromezer tagot számláló egyesületnek ez egyuttal jubiláris összejövetele is volt, most ünnepelték ugyanis fennállásuk huszonötödik évfordulóját. a családias, vidám hangulatu bálon mintegy 700 halászlét, rántotthalat és 500 turóscsuszát szolgáltak fel. a bálon az első csárdást lőrincz János 99 éves miskolci nyugdijas vasutas, az ország legidősebb horgásza táncolta. /mti/

-.-

20.05/a

v é g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5—7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

OSZTÁLYMINŐSÍTÉS KÖTVÁR

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 16.

bb 1. vizisi iskolákat nyitnak a balatonnál

vid lk vm ki 1964. február 16.

külföldön és hazánkban is terjed az ügyesek sportja, a vizisi. az idei nyári szezonban a belkereskedelmi kölcsönző vállalat a balatonon hat nagy-sebességü, olcsó kölcsönözhető motorcsónakkal és husz pár jóminőségü siitalppal segiti e sportág kedvelőit.

az idegenforgalmi hivatal a kezdők részére a legforgalmasabb helyeken, siófokon, balatonföldvárott, tihanyban és balatonfüreden - a jól bevált vitorlázó tanfolyamokhoz hasonlóan - vizisiiskolákat létesit./mti/

- . -

bb 2. uj burgonyafajta jelöltek a nyirségben

vid ká vm 1964. február 16.

a nyirségi mezőgazdasági kisérleti intézet nyiregyházi központi gazdaságában átadták rendeltetésének kelet-magyarország legkorszerübb növénynaj[illegible]atóházát. ez az épület csaknem öt vagon burgonya csiráztatására alkalmas. üvegteteje kellő mennyiségü napfényt, központi fütése pedig állandó meleget biztosit az elhelyezett gumóknak. ezzel a tudományos kutatók csaknem egy hónappal hosszabbithatják meg a növények tenyészidejét, s ugyanennyivel csökkentik a szabadföldi termesztés időszakát. a csiráztatóba az idén az uj burgonyafajta jelöltek 6250 magját helyezik el. a megfigyelés alatt tartott fajtajelöltek zöme mintegy tizenöt százalékkal nagyobb termést igér, mint a köztermesztésben lévő fajták./mti/

- . -

bb 3. a zalavári földmüvesszövetkezet pótrendelése: 50 televizió

vid ká sk vm 1964. február 16.

a zalavári uj idők tsz tagjai, akik munkaegységenként több mint 75 forintos keresettel zárták az elmult esztendőt, most, a zárszámadás után sorra felkeresik a helyi földmüvesszövetkezet boltját. az üzlet jelenlegi raktárkészletével képtelen kielégiteni az igényeket, ezért pótrendelést kellett feladnia. soronkivül ujabb 50, főleg nagyképernyős televiziós készüléket rendeltek./mti/

- . -

10,00/m